

**Raport privind realizarea activităților de cercetare
de către Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
în anul 2021**

Chișinău, 2021

Cuprins:

SUMAR	2
ACTIVITĂȚI	3
1. Realizarea materialelor și proiectelor de cercetare electorală	3
2. Concursul de burse pentru tineri cercetători	4
3. Revista Digest electoral	5
4. Participarea la evenimente științifico-practice	6
5. Conferința științifică anuală.....	6
6. Parteneriate	7
7. Stagii de practică	7
8. Materiale de cercetare pentru publicații străine	7
9. Dezvoltarea bibliotecii CICDE	8
10. Elaborarea conceptului de consultanță electorală.....	8
11. Alte activități realizate de către CICDE	9
REALIZĂRI	10
VIZIBILITATE.....	11
CONCLUZII	12

Acronime:

ACEEEO - Association of European Election Officials

CEC - Comisia Electorală Centrală

CICDE - Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral

CICIE, INE - Centro Internacional de Capacitación e Investigación Electoral, Instituto Nacional Electoral

FRIȘPA, USM - Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative, Universitatea de Stat din Moldova

IDEA-International Institute for Democracy and Electoral Assistance

IFES -International Foundation for Electoral Systems

MECC – Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

REM – Resurse Electronice pentru Moldova

UNDP –United Nations Development Program

SUMAR

În conformitate cu Planul Strategic de activitate CICDE 2020-2023 și obiectivele Planului anual al activităților de cercetare pentru anul 2021 în cadrul CICDE au fost planificate și realizate următoarele activități:

1. Realizarea materialelor și proiectelor de cercetare electorală
Planificat: cel puțin 3 materiale publicate pe parcursul anului 2021 (cercetări, analize, policy-brief-uri, studii, etc.) și promovarea acestora
Realizat: materiale publicate - 28
Executat - 100%
2. Realizarea activităților de cercetare în cadrul „laboratorului de cercetare al CICDE”
Planificat: 5 articole publicate (concurs de burse pentru elaborarea proiectelor de cercetare);
Realizat: 5 studii publicate în culegerea „Prin cercetare electorală spre democrație funcțională. Cinci proiecte de cercetare”, Chișinău, 2021, 164 p.
Executat 100%
3. Publicarea revistei de cercetări electorale a CICDE
Planificat: 2 ediții publicate anual (cel puțin 10 articole publicate);
Realizat: publicate 2 ediții a revistei științifice Digest electoral, nr. V, iunie 2021 și Digest electoral nr. VI Decembrie 2021 (13 articole, 3 rezumate de prezentări).
Executat -100%
4. Participarea cu prezentări la manifestări științifico-practice naționale și internaționale (conferințe, simpozion științific sau masă rotundă în domeniul de referință)
Planificat: cel puțin două participări pe an
Realizat: 20 participări la manifestări științifico-practice, 5 prezentări (Anexa 1).
Executat -100%
5. Organizarea unei manifestări științifico-practice în domeniul de referință
Planificat: 1 eveniment organizat
Realizat: Conferința științifică anuală CICDE cu participare internațională „Democrație incluzivă prin alegeri incluzive” din 10.11.2021, realizată în parteneriat cu Institutul Național Electoral (Mexic) și FRIȘPA (USM) - 20 autori, 45 participanți din Republica Moldova, Romania, Mexic, India, Uganda
Executat -100%
6. Realizarea parteneriatelor de colaborare cu universități și/sau centre de cercetare din țară sau din străinătate în vederea desfășurării unor proiecte de cercetare comună
Planificat: cel puțin 2 activități/an (inclusiv cu invitarea unui/unei expert/-e internațional/-e în domeniul electoral)
Realizat: continuarea cooperării cu FRIȘPA (USM) în vederea realizării programului de master Management politic și electoral în anul 2021 în baza acordului de cooperare semnat în 2014 și prelungit în 2021. Au fost înmatriculate 5 persoane noi la program. A fost acordul de cooperare trilateral CICDE-CEC-INJ și au fost realizate instruiri pentru judecători cu invitarea experților CoE, Comisia de la Veneția
A fost semnat acordul de cooperare cu Universitatea din Comrat

negociat acordul de cooperare cu Universitatea de Stat din Bălți "Alec Russo"-spre semnare.

Executat – 100%

7. Oferirea stagiilor de practică pentru studenți

Planificat: 1-5 studenți implicați în activități de cercetare, participarea la evenimente și activități științifico-practice organizate de CICDE

Realizat: 3 studenți, program de licență au efectuat stagiul de practică
1 student program de master a efectuat stagiul de practică

Executat -100%

8. Elaborarea materialelor de cercetare pentru publicații străine

Planificat: cel puțin un articol într-o publicație externă;

Realizat: 2 articole publicate în ediții externe

Natalia Iuraș, "Instruire și educație electorală: Cazul Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral din Moldova", 27 mai 2021, IDEA International 20 p.

Maria Roșca, "Archi the Hedgehog – the Electoral Superhero", în Voice international, October 2021, vol. IV, p.24-28

Executat -100%

9. Dezvoltarea bibliotecii cercetătorului CICDE

Planificat: achiziționarea a 5-20 cărți de specialitate, menținerea abonamentelor la bibliotecile virtuale și abonarea la resurse electronice noi

Realizat: 10 cărți de specialitate achiziționate și 47 exemplare de carte primite cu titlu de donație

Abonament la 6 baze de date de resurse științifice în cadrul Consorțiului REM. (Anexa 2)

Executat -100%

10. Elaborarea metodologiei de consultanță electorală (inclusiv conceptul de consultanță)

Realizat: Metodologia de consultanță electorală elaborată și aprobată

5 servicii de consultanță oferite

Executat -100%

ACTIVITĂȚI

1. Realizarea materialelor și proiectelor de cercetare electorală

Pentru anul 2021 au fost identificate următoarele teme de cercetare majore: „Incluziunea Electorală” și „Educația civică și electorală”.

Educației civice a fost destinat nr. V al Digestului Electoral – 4 articole publicate.

În baza activităților, experienței și cercetărilor CICDE au fost elaborate studii de caz¹ (1) și prezentări pentru manifestări științifico-practice în domeniu - prezentări publice (4) la evenimente internaționale și naționale (anexa 1).

¹ Studiul Nataliei Iuraș, expert, ex directoare CICDE, „Instruire și educație electorală: Cazul Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral din Moldova”, 27 mai 2021, IDEA International 20 p. https://cicde.md/media/files/files/articol_natalia_rum_4701807.pdf

Incluziunea electorală a fost subiectul central al studiilor experților publicate în Digest electoral nr. VI (9 articole și 3 sumare de prezentări publicate) și al prezentărilor cercetătorilor naționali și internaționali în cadrul Conferinței științifice anuale CICDE cu participare internațională „Democrație incluzivă prin alegeri incluzive”.

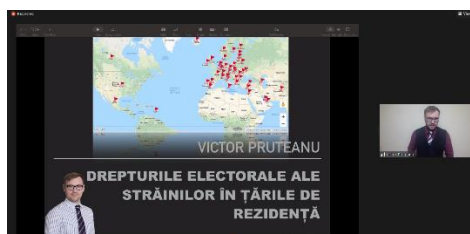
De asemenea, tema incluziunii electorale a fost abordată de colaboratorii CICDE în cadrul cursului de instruire internațional organizat de CICIE, INE Mexic: MECHANISMS of INCLUSION: Challenges and actions of electoral authorities, realizat în perioada 30.08.2021 – 03.09.2021.

În biblioteca resurselor electronice ale CICDE au fost stocate materialele cursului virtual specializat internațional.

Au fost elaborate 2 Policy Brief-uri:

Policy Brief Nr. 3 Drepturile electorale ale străinilor în țările de rezidență - lecții de învățat pentru Republica Moldova

Policy Brief Nr. 4 Candidați independenți în alegerile Parlamentare din Republica Moldova

Rezultatele cercetărilor au fost făcute publice în cadrul conferinței științifice anuale CICDE 2021 și publicate în formă de articol în Digest electoral nr. VI.

Tinerii cercetători implicați în Programul de burse CICDE-2021 au elaborat 5 proiecte de cercetare în baza temelor stabilite cu coordonatorii științifici instituționali.

Astfel cu suportul CICDE în 2021 au fost realizate:

Materiale/proiecte de cercetare	Numărul
Articole	13
Studii de caz	2
Rezumate de prezentări	3
Prezentări publice la evenimente naționale și internaționale	5
Policy Brief	2
Proiecte de cercetare	5
Total materiale elaborate	30

Tabel 1. Materiale și proiecte de cercetare electorală

2. Concursul de burse pentru tineri cercetători

Realizarea activităților de cercetare în cadrul Laboratorului de cercetare CICDE prevede atragerea tinerilor cercetători în studiul problemelor electorale. În acest scop CICDE oferă 5 burse de cercetare tinerilor cercetători, masteranzi și doctoranzi din cadrul instituțiilor de învățământ superior și de cercetare din Republica Moldova.

Bursele se oferă în cadrul concursului anunțat public prin intermediul site-lui CICDE² și desfășurat în conformitate cu Regulamentul concursului³.

În anul 2021, s-a desfășurat ediția a III-a a concursului de burse. La concurs au participat 11 tineri cercetători. Burse au fost oferite tinerilor cercetători în domeniul electoral de la Universitatea de Stat din Moldova, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” și Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”. Tinerii cercetători au investigat probleme de educație civică, etică și responsabilizare a autorităților publice în procesul electoral, de reflectare a alegerilor în mijloacele de informare în masă, de identificare a riscului și eliminare a discursului de ură în campania electorală, precum și de aplicare a principiilor democratice în campania electorală.

Studiile realizate au fost publicate în culegerea „Prin cercetare electorală spre democrație funcțională. Cinci proiecte de cercetare”, Chișinău, 2021, 164 p. Proiectele sunt accesibile online⁴. Rezultatele proiectelor de cercetare au fost prezentate de autori în cadrul panelului 1 al Conferinței științifice anuale CICDE cu participare internațională din 10.11.2021.

3. Revista Digest electoral

CICDE editează bianual revista de analiză, teorie și cercetare în domeniul electoral „Digest electoral”. În anul 2021 au fost și plasate pe site-ul CICDE:

Digest electoral, nr V, iunie 2021, 58 p. - 4 articole⁵

Digest electoral, nr. VI, decembrie 2021, 158 p - 9 articole, 3 rezumate de prezentări⁶.

Cea de-a cincea ediție a revistei a fost dedicată educației civice. Revista include subiecte ce țin de democrația aplicată în instituțiile de învățământ, educația civică în programele școlare, aplicarea tehnologiilor informaționale în educația civică, aspecte ale formării culturii civice la vârsta preșcolară.

Cea de-a șasea ediție a revistei a fost dedicată incluziunii electorale. Revista include studii și rezumate ale prezentărilor cercetătorilor la conferința științifică anuală CICDE „Democrația incluzivă prin alegeri incluzive”. Cercetătorii au examinat subiecte de incluziune electorală ale grupurilor tradițional subreprezentate în alegeri, au prezentat modele și bune practici internaționale, au studiat practica electorală din Republica Moldova și, totodată, au examinat cum diverse aspecte ale incluziunii electorale influențează calitatea dezvoltării democratice.

Probleme: Numărul mic al experților în probleme electorale în țară

Soluții: Atragerea cercetătorilor străini

Extinderea cercetărilor comparative

Extindere numărul membrilor colegiului de redacție a revistei

² <https://cicde.md/index.php?pag=news&id=1063&rid=2442&l=ro>

³ https://cicde.md/media/files/files/regulament_burse_de_cercetare_6175125.pdf

⁴ <https://www.cicde.md/index.php?pag=news&id=1250&rid=2697&l=ro>

⁵ <https://www.cicde.md/index.php?pag=news&id=1312&rid=2628&l=ro>

⁶ <https://www.cicde.md/index.php?pag=news&id=1312&rid=2745&l=ro>

4. Participarea la evenimente științifico-practice

Colaboratorii Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral au participat la 20 evenimente științifico-practice naționale (10) și internaționale (10): conferințe, mese rotunde, seminare, webinare, cursuri de instruire în domeniul electoral. Lista evenimentelor, participanților și tematica prezentărilor poate fi văzută în anexa 1 la prezentul raport.

În cadrul a 5 evenimente au fost elaborate și prezentate rezultatele activității sau studiilor CICDE:

Prezentare: C. Cucurudza, M. Roșca, "Voter education. Republic of Moldova Country Report" în cadrul Election Management Capacity Building Program: Strengthening Voter Education, 22.04.2021.

Prezentare: C. Cucurudza, A. Kraijdan "Moldova inclusion mechanisms in elections" în cadrul Cursului de instruire internațional organizat de CICEO, INE (Mexic), 31.08.2021.

Prezentare: D. Bordeianu „Educația electorală: de ce este atât de necesară și cum să o dezvoltăm” în cadrul conferinței „Democrația alegerilor în Moldova după 30 ani”, Chișinău, 15.09.2021,

Prezentare: D. Bordeianu, M. Roșca „Participarea tinerilor în alegeri și instruirea civică în cadrul CICDE”, Conferința anuală a ACEEEO cu prilejul aniversării de 30 ani, București, Romania, 28-30.09.2021.

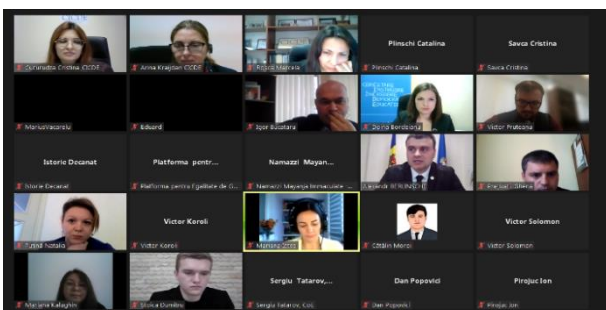
Prezentare: D. Bordeianu "Innovative development in training Andragogy with focus on online hybrid/blended mode for cascade training approach " în cadrul Online Technical workshop on Electoral Training: Content development, andragogy and training methods organizată de IIIDEM, ECI în cooperare cu IFES și IDEA, New Delhi, India, 16.11.2021

Participanții la evenimente au plasat rapoartele de participare și prezentările în dosarele evenimentelor și în baza de date a surselor electronice ale bibliotecii CICDE.

Evenimentele internaționale au fost organizate de instituții și organizații electorale internaționale specializate: IDEA, IFES, ACEEEO și de oficiul CoE la Chișinău.

5. Conferința științifică anuală

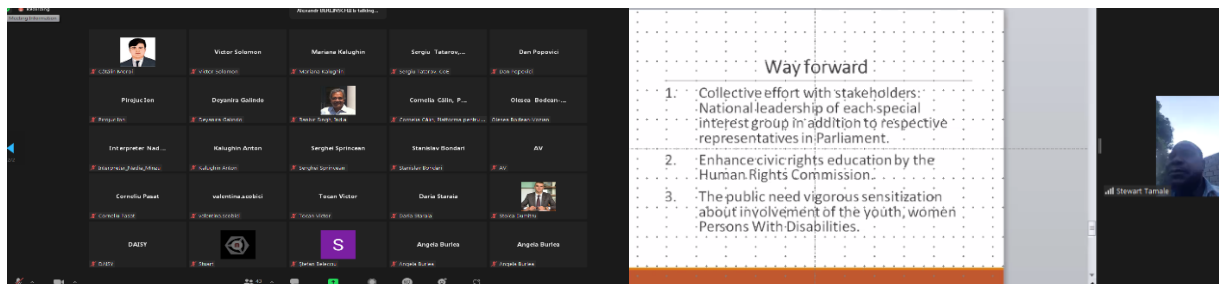
În vederea totalizării activităților științifice realizate în cadrul CICDE și organizării discuțiilor privind problemele cu care se confruntă Republica Moldova în domeniul electoral, CICDE și-a propus să desfășoare o conferință științifică. Conferința științifică anuală CICDE a fost organizată în parteneriat cu CICIE, INE (Mexic) și FRIȘPA (USM).

Aceasta s-a desfășurat online pe data de 10.11.2021 având ca temă centrală „Democrație incluzivă prin alegeri incluzive”, examinată în cadrul a 4 sesiuni tematice de 20 de cercetători din țară și de peste hotare (Mexic, Romania, India, Uganda).

Lucrările conferinței au fost înregistrate și plasate pe canalul Youtube al CICDE: https://www.youtube.com/watch?v=tKv_fuas3Ys

Agenda și materialele conferinței au fost publicate în Digest electoral nr. VI.

6. Parteneriate

Pe parcursul anului 2021 CICDE a continuat cooperarea în baza acordurilor de cooperare semnate anterior și a inițiat semnarea acordurilor de cooperare cu noi parteneri.

În 2021 a continuat cooperarea CICDE cu FRIȘPA, USM în realizarea programului comun de Master „Management Politic și Electoral”⁷. În baza acordului semnat cu USM în 2014 și reactualizat în 2021 CICDE participă atât la elaborarea programului de studii cât și la activitățile de promovare a programului, organizarea stagiilor practice ale masteranzilor și susținerea activității de cercetare ale acestora.

În 2021 a fost semnat acordul de cooperare trilateral CEC-CICDE-INJ. Au fost realizate de comun acord activități de instruire a judecătorilor cu susținerea CoE și participarea experților Comisiei de la Veneția⁸.

Pentru realizarea programelor comune de instruire și cercetare în 2021 au fost negociate acorduri de cooperare cu Universitatea de Stat din Comrat (acord semnat)⁹ și Universitatea de Stat “Alecu Russo” din Bălți. Acțiunile de cooperare sunt axate pe elaborarea cursurilor universitare de formare în domeniul teoriei și practicii guvernării democratice și activismului politic și electoral.

CICDE este deschis spre cooperare și invită public instituțiile de cercetare și de învățământ superior din țară la realizarea activităților științifice și proiectelor de cercetare și formare profesională electorală comune.

7. Stagii de practică

În 2021 CICDE a găzduit 3 stagiare din cadrul FRIȘPA, USM, program licență și 1 stagiar, program master. Stagiarii au fost incluși în activitățile CICDE, au fost ghidați de colaboratorii CICDE-coordonatori de stagii și au beneficiază de resursele bibliotecii CICDE. Raportul gender al stagiilor CICDE - 75% femei, 25 % bărbați.

8. Materiale de cercetare pentru publicații străine

CICDE cooperează cu IDEA în vederea culegerii și prezentării datelor privind activitatea electorală în Republica Moldova pentru studiile globale ale organizației. În anul 2021 au fost prezentate date despre Republica Moldova conform grilei de cercetare pentru Electoral Management Survey 2021:COVID-19 and Elections, IDEA International, condus de

⁷ <https://masterat.cicde.md/>

⁸ <https://www.cicde.md/index.php?pag=news&id=1063&rid=2581&l=ro>

⁹ <https://cicde.md/index.php?pag=news&id=1267&rid=2659&l=ro>

profesorul Toby James, University of East Anglia, UK. Datele selectate de cercetătorii CICDE sunt integrate în studiului global și pot fi vizualizate pe portalul IDEA¹⁰.

Pe pagina web a CICDE poate fi citit și studiul elaborat de Natalia Iuraș, ex directoare CICDE, „Instruire și educație electorală: Cazul Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral din Moldova”¹¹, 27 mai 2021, IDEA International.

Articolul elaborat de Maria Roșca, “Archi the Hedgehog – the Electoral Superhero”¹² și publicat în Voice international (October 2021, p.24-28) a fost înalt apreciat de Secretarul General al Autorității Electorale din India.

9. Dezvoltarea bibliotecii CICDE

În 2021 Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE) a achiziționat 10 cărți de specialitate dintre care 6 în limba engleză și 4 în limba română. Biblioteca a beneficiat de donație de carte și alte resurse de la Centrul Pro-European de Servicii Comunicare CPESC al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Comisia Electorală Centrală din Rusia, Comisia Electorală Centrală din Kîrghîzstan, Autoritatea Electorală din Romania, Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova, reprezentanța CoE în Moldova -47 resurse donate noi.

Biblioteca CICDE cuprinde mai mult de 1500 de resurse de specialitate, dispune de sală de lectură dotată cu tablă interactivă, calculator, imprimantă. Biblioteca oferă acces la resurse pe raft deschis și la baze de date de resurse electronice. Biblioteca necesită organizare bibliografică profesionistă. În acest sens, în anul 2021 a fost stabilită legătura cu Biblioteca științifică ASEM în vederea oferirii consultanței specializate privind organizarea fondului bibliotecar.

Abonarea la resursele electronice se efectuează prin intermediul Consorțiului Resurse Electronice pentru Moldova (REM). Biblioteca CICDE oferă acces la 6 baze de date, majoritatea reprezentând resurse științifice licențiate full-text. Accesul la resurse este oferit în cadrul rețelei de calculatoare CICDE (anexa 2).

Utilizatorii bibliotecii sunt: membrii și funcționarii CEC, formatorii și experții CICDE, studenții programului de masterat, beneficiarii programului de burse, voluntarii și stagiarii, total: 140 de persoane.

Accesul la lista resurselor bibliotecare se efectuează prin accesarea compartimentului bibliotecă pe site-ul www.cicde.md

Pe parcursul anului 2021 s-au desfășurat lucrări privind elaborarea bibliotecii online a CICDE cu suportul experților CoE: a fost elaborat caietul de sarcini și efectuate 4 întruniri de lucru pentru ajustarea și elaborarea unui produs util beneficiarului de la distanță. Urmează plasarea modulului biblioteca pe portalul CICDE și completarea acestuia cu resurse bibliografice.

10. Elaborarea conceptului de consultanță electorală

A fost elaborat conceptul de consultanță electorală și integrat în metodologia de consultanță electorală.

¹⁰ <https://www.electoralintegrityproject.com/elections-and-covid19>

¹¹ https://cicde.md/media/files/files/articol_natalia_rum_4701807.pdf

¹² http://voicenet.in/IC_Booklet/voice-oct-21.pdf

Oferită consultanță:

- consultanță privind elaborarea și documentarea tezei de masterat: Țurcanu Bogdan, Gorbatenco M.;
- consultanță privind elaborarea și documentarea articolului științific; Prițevații Gh., Burlea A.;
- consultanță pentru potențiali candidați la funcția de primar la alegerile locale noi prin intermediul cursului e-learning¹³;
- consultanță pentru reprezentanții cu drept de vot consultativ din partea concurenților electorali la alegerile locale anticipate din 11 iulie 2021 privind drepturile și obligațiile acestora;
- consultanță pentru UN Women pe subiectul egalității de gen în procesul electoral.

11. Alte activități realizate de către CICDE

Observarea alegerilor

Una din activitățile de interes științifico-practic pentru CICDE este observarea alegerilor naționale și participarea în calitate de observatori internaționali la alegerile din alte state.

Participarea reprezentanților CICDE la observarea alegerilor la nivel național se efectuează atât cu scopul monitorizării activității birourilor electorale ale secțiilor de votare în vederea evaluării calității formării funcționarilor electorali, cât și în vederea cercetării unor aspecte problematice ale sistemului electoral – accesul la vot, incluziunea electorală, participarea tinerilor, femeilor etc.

Pe parcursul anului 2021, 5 colaboratori CICDE au fost acreditați în calitate de observatori naționali în cadrul Alegerilor parlamentare anticipate din 11 aprilie 2021.

Participarea reprezentanților CICDE ca observatori internaționali la observarea alegerilor în alte state permite efectuarea analizelor comparative și formularea recomandărilor privind desfășurarea alegerilor. În anul 2021 au fost acreditați 3 reprezentanți CICDE în calitate de observatori internaționali, după cum urmează:

- ✓ 1 observator la alegerile în Duma de Stat în Federația Rusă (septembrie 2021)
- ✓ 2 observatoare la alegerile parlamentare anticipate în Kârgâzstan (decembrie 2021)

Curs de instruire pentru observatori

În baza studiului legislației naționale și internaționale, dar și a experienței acumulate în observarea alegerilor la nivel național și internațional au fost elaborat cursul de instruire pentru observatori din partea concurenților electorali și a asociațiilor obștești calificate.

Cursul au fost incluse în oferta educațională a CICDE și a fost oferit observatorilor interesați în cadrul instruirilor on-line:

02.07.21-webinar: Statutul observatorului din partea asociațiilor obștești la alegeri parlamentare anticipate

19.11.21-webinar: Statutul observatorilor din partea concurenților electorali în alegeri locale

02.12.21- webinar: Statutul observatorului din partea asociațiilor obștești în alegeri locale

¹³ <https://e-learning.cicde.md/courses/details/33>

Dacă scopul primului webinar a fost: formarea la participanți/-te a aptitudinilor privind desfășurarea procedurilor electorale, cunoașterea statutului juridic al observatorului în alegeri, aplicarea uniformă a legislației și practicii electorale, atunci în cadrul ultimelor 2 webinare s-a urmărit și scopul instruirii observatorilor privind înregistrarea sesizărilor electorale utilizând aplicația SIAS Alegeri (modulul Observatori), testarea aplicației în alegeri, analiza eficienței sistemului în rezolvarea a sesizărilor.

Curs e-learning „Politici de Gen în alegeri”

Una din preocupările științifico-practice ale CICDE este investigarea și promovarea politicii egalității de gen în alegeri. În acest scop a demarat procesul de actualizare a cursului de instruire la distanță pe acest subiect (versiunea 2014).

Date dezagregate pe gen

CICDE participă la colectarea de date electorale dezagregate pe gen: analizează evenimentele electorale și prezintă rapoarte cu date dezagregate pe gen. Aceste date se conțin în infograficile publicate cu suportul UNDP¹⁴.

REALIZĂRI

Principalele rezultate obținute în urma activităților de cercetare desfășurate pe parcursul anului 2021 sunt următoarele:

- ✓ Analiza și elaborarea variantelor de soluții pentru probleme specifice ale procesului electoral în Republica Moldova dar și pentru probleme generale de funcționarea societății democratice;
- ✓ Publicarea materialelor științifice în revista de analiză, teorie, cercetare electorală Digest electoral – 13 articole, 3 rezumate de prezentări; axarea revistei pe analiză tematică nr. 5 - Dezvoltare democratică- Educație civică, Nr. VI – Dezvoltare democratică - incluziune electorală;
- ✓ Atragerea și susținerea tinerilor cercetători în vederea investigării problemelor electorale – 5 proiecte de cercetare realizate și publicate;
- ✓ Lansarea conferinței științifice anuale CICDE cu participare internațională, prezentarea publică a rezultatelor cercetărilor și editarea acestora;
- ✓ Continuarea parteneriatului cu USM prin reînnoirea acordului de cooperare (2021); continuarea programului de master Management Politic și Electoral (FRIȘPA), dezvoltarea parteneriatului prin atragerea studenților altor facultăți (Drept, Istorie) la cercetarea electorală;
- ✓ Diversificarea parteneriatului cu universitățile implicate în cercetarea electorală: UPS „Ion Creangă”, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, USPEE „C. Stere”;
- ✓ Semnarea acordului de cooperare cu Universitatea de Stat din Comrat și negocierea acordului de cooperare cu Universitatea de Stat din Bălți privind lansarea cursurilor specializate privind *Teoria și practica democrației și participarea electorală*;

¹⁴ https://www.md.undp.org/content/moldova/ro/home/library/effective_governance/alegeri-parlamentare-anticipate-2021--analiza-de-gen.html

- ✓ Includerea datelor științifice, rezultatelor cercetărilor și elaborărilor practice, IT, modificărilor legislative în materialele de instruire elaborate de CICDE și oferite publicului larg sau auditoriului țintă: funcționari electorali, partide politice, asociații obștești.

Necesități în vederea atingerii scopurilor strategice:

- Lărgirea rețelei de experți, inclusiv străini, implicați în analiza și cercetarea electorală, colaboratori familiarizați cu publicațiile și activitățile CICDE;
- Includerea tematicii de cercetare CICDE în tematica de cercetare la nivel național. Tema magistrală propusă: *Studiul problemelor dezvoltării electorale în Republica Moldova ca și componentă a construcției societății democratice sustenabile și statului de drept bazat pe respectarea drepturilor fundamentale ale omului* (obiect de cercetare - dezvoltarea electorală: sistem electoral, procese electorale, proceduri electorale, formare, educație și informare electorală, tehnologii electorale, actori electorali etc.) Ipoteză – construcția unei societăți democratice calitative, participative, funcționale în Republica Moldova depinde inclusiv de dezvoltarea electorală multidimensională (legislație, sistem, proceduri, actori, formare etc.) bazată pe respectarea drepturilor fundamentale ale omului, urmarea principiilor democratice în alegeri, formarea bunelor practici electorale, utilizarea noilor tehnologii;
- Includerea conferinței științifice anuale CICDE cu participare internațională în activitățile științifice naționale; extinderea timpului pentru discuția prezentărilor în conferință;
- Extinderea numărului membrilor calificați în colegiului de redacție al revistei. Pregătirea revistei "Digest electoral" pentru acreditare științifică națională;
- Prevederea în bugetul CICDE a remunerării experților, consultanților, membrilor colegiului de redacție, atrași pentru elaborarea materialelor științifice, proiectelor de cercetare la comanda CICDE sau activități de consultanță electorală; remunerare în baza contractului de prestări servicii (nr. coli de autor elaborate).

VIZIBILITATE

Activitățile de cercetare și publicațiile CICDE pe parcursul anului 2021 au fost postate pe pagina oficială a CICDE la compartimentul *Publicații și conferințe*¹⁵, pe rețelele de socializare, pe canalul de YouTube¹⁶ al CICDE. Prezentările și materialele științifice elaborate de colaboratorii și experții CICDE au fost publicate și pe portalurile partenerilor internaționali.

Activitățile științifice CICDE au fost făcute publice și prin remiterea de scrisori grupurilor țintă – universități, instituții de cercetare, experți, partide politice, asociații obștești, parteneri străini.

Pentru promovarea Programului de Master „Management Politic și Electoral” a fost elaborat și actualizat portalul <https://masterat.cicde.md/>, remise scrisori de informare către partidele politice, angajații CEC.

¹⁵ <https://cicde.md/index.php?pag=cat&id=1191&l=ro>

¹⁶ Conferința științifică anuală CICDE https://www.youtube.com/watch?v=tKv_fuas3Ys

Elaborările științifice realizate în cadrul și cu suportul CICDE au fost editate și pe suport de hârtie:

-Democrație funcțională prin cercetare electorală. 5 proiecte de cercetare; Chișinău, 2021, 164 p. -100 ex.

-Digest electoral, nr.V (Educație civică)-58 p. -100 ex.

-Digest electoral nr. VI (Incluziune electorală)-134 p. -100 ex.

Publicațiile au fost distribuite autorilor, instituțiilor responsabile pentru dezvoltarea exemplarelor obligatorii BNRM, BAȘRM, CNC, dar și bibliotecilor universitare.

Promovarea imaginii instituționale a activităților și rezultatelor cercetărilor CICDE s-a efectuat și prin prezentările publice la evenimentele naționale și internaționale – 5 prezentări.

CONCLUZII

În anul 2021, cele 10 activități de cercetare planificate de CICDE au fost realizate complet (nivelul de executare a planului-100%).

Alegerile parlamentare anticipate, neplanificate au influențat procesul elaborării materialelor în termeni restrânși. Autorii materialelor științifice, redactorii au fost antrenați în activitățile de instruire a funcționarilor electorali și organizarea procesului electoral. Totodată, datele colectate în cadrul scrutinului au fost utilizate pentru analizele de politici publice și generalizate în articole și prezentate în cadrul evenimentelor științifice ulterioare ale CICDE.

Pandemia Covid – 19 a impus desfășurarea majorității activităților științifico-practice naționale și internaționale la care au participat colaboratorii CICDE sau care au fost organizate de CICDE în format online (14 din 20). Totodată, evenimentele științifice online permit economie de timp și finanțe pentru deplasare și oferă posibilitatea transmiterii și păstrării materialelor în formă electronică, util de folosit ulterior în cercetare și de stocat în resurse electronice bibliotecare și baze de date tematice.

Conferința științifică anuală cu participare internațională CICDE a întrunit 20 de cercetători cu prezentări și 45 de participanți, a fost înregistrată integral și se găsește pe canalul Youtube CICDE, fapt care creează oportunitate persoanelor interesate să acceseze lucrările conferinței (166 vizualizări) .

Toate materialele științifice elaborate și publicate de CICDE -30 (articole, proiecte de cercetare, studii, rezumate de prezentări, etc.) sunt disponibile atât pe suport de hârtie cât și online.

Biblioteca CICDE cuprinde mai mult de 1500 de resurse de specialitate, dispune de sală de lectură dotată cu tablă interactivă, calculator, imprimantă. În sala de lectură se oferă acces la 6 baze de date de resurse electronice prin intermediul abonamentului REM. Biblioteca necesită organizare bibliografică profesională și asigurarea accesului la resurse online. În anul 2021 biblioteca a avut peste 140 de beneficiari.

Participări la evenimente științifico-practice: conferințe, mese rotunde, seminare, webinare, cursuri de instruire profesională etc.

Nr.	Data	Denumirea evenimentului	Instituția organizatoare	Numele, prenumele reprezentantului CICDE	Formatul evenimentului Titlul prezentării (după caz) Certificat de participare (după caz)
1.	13.04.2021- 22.04.2021	Election Management Capacity Building Program: <i>Strengthening Voter Education</i>	A-WEB Secretariat under the International Cooperation Program of Korean Government	Cristina Cucurudza Marcela Roșca	Online Voter education Republic of Moldova Country- report Certificat de participare
2.	08.05.2021	Международный круглый стол: <i>Предвыборная агитация через электронные ресурсы</i>	Межпарламентская Ассамблея государств – участников СНГ Международный институт мониторинга развития демократии, парламентаризма и соблюдения избирательных прав граждан государств – участников МПА СНГ Центральная Избирательная	Arina Kraijdan	online

*Raport privind activitatea de cercetare 2021 Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
Anexa 1*

			Комиссия Республики Армения		
3.	23.05.2021	International conference: <i>Good practices in the management of electoral processes: 2019-2020</i>	The Permanent Electoral Authority of Romania in partnership with the Association of European Electoral Officials	Arina Kraijdan	Online
4.	11.05.2021	Masa rotundă: <i>O abordare complexă privind combaterea discursului de ură în Republica Moldova</i>	Platforma pentru egalitate de gen	Arina Kraijdan	Online
5.	04.06.2021	Masa rotundă <i>Sensibilizarea actorilor electorali și mass-media privind combaterea utilizării abuzive a resurselor administrative în perioada electorală</i>	CoE, CICDE, CEC	Doina Bordeianu Dan Popovici Cucurudza Cristina	Online
6.	13.08.2021	Masa rotundă de evaluare a proiectului Campanie de educație civică și electorală în contextul alegerilor parlamentare anticipate 2021: <i>Incluziunea socială a alegătorilor cu dizabilități între așteptări, bariere, obstacole, declarații, promisiuni, realizări și valori împărtășite</i>	Alianța INFONET	Doina Bordeianu Marcela Roșca	Offline
7.	30.08.2021 – 03.09.2021	Curs virtual specializat <i>Internațional Mechanisms of</i>	Instituto National Electoral INE, Mexic	Cristina Cucurudza Arina Kraijdan	Online

*Raport privind activitatea de cercetare 2021 Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
Anexa 1*

		<i>Inclusion: Challenges and actions of electoral authorities</i>	(INE) Centre for Electoral Training and Research (CICIE) US International Center for Electoral Support (USICES)		Cristina Cucurudza Arina Kraijdan Prezentarea: Mecanisme de incluziune electorală Republica Moldova CertIFICATE de participare la curs
8.	15.09.2021	Prezentarea raportului de monitorizare Promo-Lex Alegerile Parlamentare Anticipate din 11.07.2021	Promo-Lex	Arina Kraijdan Doina Bordeianu Cristina Cucurudza Marcela Roșca	Online
9.	15.09.2021	Conferință de Ziua Democrației: Democrația în alegeri 30 ani	UNDP USAID CEC CICDE	Doina Bordeianu Cristina Cucurudza Arina Kraijdan Marcela Roșca Dan Popovici	Format hibrid Doina Bordeianu Prezentarea: Educația electorală de ce este necesară și cum se perfecționează
10.	23.09.2021	IFES Webinar Series, Session 13: <i>Parliamentary Elections and Politics in Russia</i>	IFES Prague Bratislava	Arina Kraijdan	Online
11.	28-30.09 2021	ACEEO	ACEEEO AEP Romania	Offline Doina Bordeianu	Format hibrid Prezentare

*Raport privind activitatea de cercetare 2021 Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
Anexa 1*

		30th Anniversary Conference, Bucharest, Romania		Marcela Roșca Online: Cristina Cucurudza Arina Kraikdan	Participarea tinerilor în alegeri și instruirea civică în cadrul CICDE
12.	20 10 2021	Round table: <i>ALTERNATIVE VOTING METHODS: Best practices towards the Republic of Moldova</i>	CoE in Moldova CEC Venice Commisiion	Arina Kraijdan Doina Bordeianu Cristina Cucurudza	Online
13.	22.10.2021	Masa rotundă <i>Recomandările misiunilor electorale internaționale de observare, opiniile Comisiei de la Veneția și actele Curții Constituționale cu privire la legislația electorală și legislația privind finanțarea politică: nivelul de (ne)executare și pașii de urmat</i>	CoE in Moldova Venice Commisiion	Arina Kraijdan Doina Bordeianu Cristina Cucurudza Marcela Roșca	Online
14.	25.10.2021 – 29.10.2021	Online Capacity Development Program on <i>Voter Education</i> for EMB officials of A-WEB member countries of European, Africa Region and India	India International Institute of Democracy and Election Managment	Marcela Roșca	Online
15.	27.10.2021	Webinar: Russian Influence over Elections and Politics in European Countries	IFES	Arina Kraijdan	On.line
16.	28.10.2021	Masa rotundă: <i>Alegerile parlamentare anticipate în Republica Moldova: Leții învățate, recomandări și pași de urmat</i>	CoE in Moldova CEC Venice Commisiion	Arina Kraijdan Doina Bordeianu Cristina Cucurudza	Online Doina Bordeianu moderatoare sesiune

*Raport privind activitatea de cercetare 2021 Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
Anexa 1*

17.	16 – 17.11.2021	Online technical workshop on Electoral Training: Content development, Andragogy and Training methods	IIIDEM, ECI in association with IFES and IDEA at New Delhi, India	Doina Bordeianu Arina Kraijdan	Online Prezentare Doina Bordeianu Innovative Development in Training Andragogy with focus on Online Hybrid/blended Mode for Cascad Training Approach Programele de studiu pentru adulți în cadrul CICDE
18.	24.11.2021	Instruire: Măsurile de asigurare a integrității instituționale în sectorul public	ANI CEC CICDE	Doina Bordeianu Cristina Cucurudza	Online
19.	26. 11.2021	Masă rotundă: <i>Modificarea Codului Electoral - necesitate vitală pentru promovarea democrației în Republica Moldova.</i>	Partidul Verde Ecologist	Doina Bordeianu Marcela Roșca	Online
20.	03. 12.2021	Conferința post electorală Выборы в Народное Собрание Гагаузии 2021: Извлеченные уроки и рекомендации	Comisia Electorală a Găgăuziei CoE	Doina Bordeianu Marcela Roșca	Online

Oferta de resurse electronice disponibile în cadrul CICDE

Biblioteca Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral oferă acces la 6 baze de date, majoritatea reprezentând resurse științifice licențiate full-text. Resursele propuse pot fi accesate urmând link-ul de pe pagina web a CICDE. Accesul la resurse este oferit în cadrul rețelei de calculatoare a instituției.

 <p>Publicațiile editurii Edward Elgard</p> <p>http://www.elgaronline.com/</p>	<p>5 reviste de management, drept și peste 160 de materiale didactice.</p>
 <p>https://www.openedition.org/</p>	<p>OpenEdition Freemium Journals este un pachet de 175 de reviste din științele umaniste și sociale, publicate de presa universitară și de mici editori universitari.</p>
 <p>European Respiratory Journal</p> <p>https://erj.ersjournals.com</p>	<p>European Respiratory Journal are un factor de impact actual 12,339. Publică lucrări clinice și experimentale referitoare la toate aspectele medicinei respiratorii pentru adulți și copii.</p>
 <p>IWA Publishing Journals</p> <p>https://www.iwapublishing.com/journals</p>	<p>Acces la 10 reviste IWA Publishing, conține informația despre apa, apele uzate și domeniile conexe de mediu.</p>
 <p>Publicațiile editurii Duke University Press</p> <p>https://www.dukeupress.edu/</p>	<p>Acces online la 45 de reviste full-text a editurii/</p>
<p>THE ROYAL SOCIETY PUBLISHING</p> <p>https://royalsociety.org/journals/</p>	<p>Royal Society este cea mai veche editură științifică din lume. Reviste științifice full-text din domeniile matematică, inginerie etc.</p>

ASTM INTERNATIONAL

ASTM Compass

<https://www.astm.org/Standard/enterprise-compass.html>

ASTM Compass este o colecție vastă de standarde și informații tehnice de vârf din industrie produse de Societatea Americană pentru Testare și Materiale (ASTM International). Este o resursă esențială pentru orice universitate tehnică, bibliotecă sau un centru de cercetare și dezvoltare.